

modulární výuka nebo klíčové kompetence. Celkově je tak podstata národního kurikula v souladu s cílem posilovat autonomii polských škol (viz např. UNESCO 2012c).

Polský systém sledování a hodnocení kvality ve vzdělávání byl tradičně založen na interním hodnocení výsledků žáka učitelem, které však mělo velmi nekonzistentní charakter a více méně neumožňovalo rozlišit kvalitu jednotlivých škol na bázi udělovaných známek (srovnej se Sawicki 2009). V kontextu této skutečnosti a v návaznosti na iniciaci reformního procesu se pro polský systém vzdělávání na základních a středních školách stalo typickým rozšiřování možností hodnocení kvality ve vzdělávání na více standardizovaném základě.

Vlastní sledování a hodnocení kvality polského vzdělávání probíhá v několika rovinách. Na úrovni žáka jsou využívány jak interní, tak externí formy hodnocení. Povinnost interního hodnocení žáků je dána legislativou (viz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków a oceniania, klasyfikowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych*), která klade na učitele požadavek hodnotit žáka s využitím formulovaných kritérií vztahujících se k národnímu kurikulu a vzdělávacímu programu školy (viz Smoczyńska et al. 2012). Takto je průběžně hodnocena práce žáka jednak s cílem informovat jeho, rodiče a učitele o vzdělávacím pokroku a jednak podněcovat osobní zájem žáka rozvíjet své znalosti a dovednosti. Interní hodnocení žáka má ze své podstaty jak formativní, tak sumativní charakter, který se projevuje hodnocením jeho dlouhodobější práce na konci definované časové periody, a to slovně pro 1. až 3. rok studia nebo známkou od 4. roku studia (viz UNESCO 2012c).

Vedle interního hodnocení žáků jsou v kontextu reformy polského vzdělávacího systému základních a středních škol zaváděny nové externí nástroje hodnocení vzdělávacích výsledků žáků na národní úrovni. Za klíčový lze v tomto ohledu považovat následující systém národních testování (viz UNESCO 2012c, Smoczyńska et al. 2012):

- První národní test absolvují polští žáci v 6. roce svého studia, tj. na konci základní školy. Tento test se zaměřuje na hodnocení dosažení kompetenčních cílů napříč kurikulem, a to v návaznosti na definované evaluační standardy pro 5 kompetenčních oblastí – čtení, psaní, vyjadřování, využití informací a využití poznatků v praxi (např. UNESCO 2012c). Tento test nemá vliv na přijímací řízení na nižší stupeň střední školy. V tomto ohledu postačuje doklad o jeho absolvování (viz Smoczyńska et al. 2012).
- Druhý národní test absolvují polští žáci v 9. roce svého studia, tj. na konci nižšího stupně střední školy. Tento test se zaměřuje na hodnocení dosažení evaluačních standardů ve třech okruzích předmětů – humanitní vědy včetně polského jazyka, přírodní vědy včetně matematiky a cizí jazyk. Svým charakterem tak má i toto testování velmi silný charakter hodnocení napříč kurikulem (viz Sawicki 2009). Výsledky testování žáků nižšího stupně středních škol jsou součástí závěrečného vysvědčení a mají, spolu se známkami z předmětů, zásadní význam v přijímacím řízení na vyšší stupeň středních škol (viz IQAS 2012, Smoczyńska et al. 2012, UNESCO 2012c, OECD 2011a).
- Třetí polský národní test je od roku 1999 centrálně organizovaná maturita, která však není povinným zakončením střední školy, nýbrž slouží jako nástroj pro vstup žáka na vysokou školu. Maturitní zkouška má dvě formy. Písemná forma je povinně skládána z polského jazyka, matematiky a cizího jazyka, ústní forma pak z polského jazyka a cizího jazyka. Rozlišeny jsou přitom dvě úrovně zkoušek podle obtížnosti. Vedle toho si žák může zvolit až 6 volitelných předmětů různé formy a úrovně. Ústní forma zkoušky je opravována interně na škole, zatímco písemná forma externě. Zdůrazněme, že výsledky maturitní zkoušky jsou klíčové pro vstup žáků na vysokou školu (viz IQAS 2012, UNESCO 2012c).